

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเครียดในงาน ผลของความเครียด และการเผชิญความเครียดในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนประชากรรวม 9,769 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงกับลักษณะประชากรที่กำหนดดังกล่าว ข้างต้นโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของประชากรแต่ละกลุ่ม โดยใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ระดับความเชื่อมั่น .90 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น 356 คน

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad \text{เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากตัวอย่าง

ประชากร

$$n = \frac{9769}{1 + 9769 (.05)^2}$$

~ 384.27 คน กลุ่มตัวอย่างที่ควรใช้จริงประมาณ 400 คน

2. สุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงกับลักษณะประชากรที่กำหนดดังกล่าวข้างต้นโดยการสุ่มแบบง่ายมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาลได้จากการสุ่ม ผู้วิจัยนำรายชื่อโรงพยาบาลทั้งหมดมาคัดเลือกด้วยวิธีการจับสลากจากรายชื่อโรงพยาบาลรัฐ เลือกโรงพยาบาลรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงพยาบาลรัฐในกรุงเทพมหานครได้แก่ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมและโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติสังกัดละ 1 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลราชวิถี พระมงกุฎเกล้า รามาริบัติ ตำรวจ โรงพยาบาลรัฐ ในต่างจังหวัด สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ในสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ตรัง เป็นตัวแทนโรงพยาบาลศูนย์ขนาดเล็ก และโรงพยาบาลศูนย์บุรีรัมย์ เป็นตัวแทนโรงพยาบาลศูนย์ขนาดใหญ่ โรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุขสังกัดละ 1 โรงพยาบาลได้แก่ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งหมด 7 โรงพยาบาล จำนวนพยาบาลวิชาชีพในแต่ละโรงพยาบาลๆ ละ 60 คน คิดเป็นพยาบาลวิชาชีพพร้อม 420 คน แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาลศูนย์บุรีรัมย์มีความขัดข้องในการเข้าร่วมโครงการ ด้วยระยะเวลาที่จำกัดทำให้ไม่สามารถขยายโรงพยาบาลที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการได้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสุดท้ายประกอบด้วย 6 โรงพยาบาล จำนวนพยาบาลวิชาชีพที่แจกแบบสอบถามเท่ากับ 360 คน ได้แบบสอบถามกลับจริง 356 คน คิดเป็นร้อยละ 98.88

3. การกำหนดพยาบาลวิชาชีพที่จะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดคุณสมบัติของพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี โดยให้หัวหน้าฝ่ายพยาบาลเป็นผู้ดำเนินการตามความเหมาะสม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพประจำการ
โรงพยาบาลรัฐในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด จำแนกตามสังกัด และโรงพยาบาล

สังกัด	โรงพยาบาล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง เป้าหมาย	กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน (ร้อยละ)
กระทรวงสาธารณสุข	ราชวิถี	550	60	60 (100.00)
	เลิศจีน	225	-	-
	นพรัตนราชธานี	311	-	-
	สมเด็จพระยุพราช	119	-	-
	สระแก้ว			
	ศูนย์ตรัง	299	60	58 (96.60)
	ศูนย์บุรีรัมย์	304	-	-
	นครพิงค์	251	-	-
	พระนครศรีอยุธยา	299	60	60(100.00)
กระทรวงกลาโหม	พระมงกุฎเกล้า	565	60	59 (98.33)
	ภูมิพลอดุลยเดช	650	-	-
	สมเด็จพระปิ่นเกล้า	290	-	-
ทบวงมหาวิทยาลัย	ศิริราช	2206	-	-
	รามาริบดี	964	60	60 (100.00)
กรุงเทพมหานคร	วิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล	900	-	-
	เจริญกรุงประชารักษ์	325	-	-
	กลาง	407	-	-
	ตากสิน	354	-	-
	สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ	ตำรวจ	750	60
รวม		9769	360	356 (98.88)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามผลของความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ในการวิจัยนี้มีขั้นตอนในการสร้างจากการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วรรณคดีและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารตำราและงานวิจัยต่างๆ ความเครียดในงานพิจารณาตามต้นเหตุ ความเครียดในงาน ผลของความเครียดในงาน และการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ และนำองค์ความรู้ที่ได้มาสร้างและปรับปรุงดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในงาน ผลของความเครียดในงาน และการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ
2. กำหนดโครงสร้างเนื้อหา ผู้วิจัยสัมภาษณ์แนวคิดในพยาบาลวิชาชีพจำนวน 10 คน ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลรัฐในกรุงเทพมหานครจำนวน 5 คน และพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลรัฐในต่างจังหวัด จำนวน 5 คน
3. ทำการถอดเทป และจัดกลุ่มของเนื้อหาที่สัมภาษณ์ได้
4. ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจัดกลุ่มเนื้อหาที่สัมภาษณ์ เพื่อกำหนดเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเครียดในงาน ทั้ง 3 ด้าน
5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับแก้แบบสอบถาม
6. ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา
7. ปรับแก้แบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา
8. สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
9. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทดลองใช้กับกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

ลักษณะแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัย เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดความไม่พอใจ ไม่สบายใจ ละอายใจ คับข้องใจ ขัดแย้งใจ ปัจจัยเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดบ้างที่เป็นความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพในขณะที่พยาบาลวิชาชีพประสบกับปัจจัยเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นความเครียดในงาน โดยพยาบาลวิชาชีพมีการแสดงออกทางกาย ทางจิตใจ และทางพฤติกรรมอย่างไร ที่แสดงว่ามีความเครียดในงาน และพยาบาลวิชาชีพมีวิธีการขจัดปัญหา แก้ไขปัญหาหรือลดความเครียดในงานซึ่งทำให้ตนเองรู้สึกสบายใจขึ้นอย่างไร

วิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองอย่างไม่เป็นทางการ มีการติดต่อล่วงหน้าก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบถึงวัตถุประสงค์ และขอความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ที่จะให้ข้อมูลต่างๆ ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเทปพร้อมทั้งกล่าวทบทวนในข้อมูลที่สำคัญเพื่อตรวจสอบดูว่า ผู้วิจัยมีความเข้าใจตรงกับผู้ให้สัมภาษณ์

สถานที่ที่ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์และผู้วิจัยได้ตกลงร่วมกันตามความสะดวกโดยคำนึงถึงสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการสัมภาษณ์เช่น ภายในห้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลรามาธิบดี ห้องพักรักษาตัวโรงพยาบาลบ้านแพ้ว ห้องพักรักษาตัวโรงพยาบาลตำรวจ

เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จะใช้เวลาว่างของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งไม่ใช่เวลาปฏิบัติงานพยาบาล อยู่ในช่วงระหว่างหลังปฏิบัติงานช่วงเย็น ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 45-60 นาที แนะนำตัวและบอกวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ประมาณ 7 นาที เข้าสู่เนื้อหาของการสัมภาษณ์ประมาณ 30-45 นาที สรุปเนื้อหาและทบทวนเนื้อหาประมาณ 5 นาที

เมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นผู้วิจัยได้ถอดเทปและจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่านได้แก่ รองศาสตราจารย์ เพ็ญจันทร์ ส. โมโนยพงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ ช่วยตรวจสอบความตรง ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการจับประเด็นในเนื้อหาเพื่อใช้ในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามโดยจัดหมวดหมู่เป็น 3 ประเด็นคือ ความเครียดในงานพิจารณาตามต้นเหตุความเครียดในงาน ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี บทบาทพยาบาลวิชาชีพ กฎระเบียบขององค์กร และภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเด็นผลของความเครียดในงานประกอบด้วย ภาวะสุขภาพด้านกายได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดท้อง เป็นต้น ด้านจิตใจ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความพอใจในงานลดลง และด้านพฤติกรรม ได้แก่ การขาดงาน การลาออกจากงาน ประสิทธิภาพการทำงาน เป็นต้น

เมื่อได้หมวดหมู่ของเนื้อหาจึงนำไปสร้างแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้จำนวนข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 3 ประเด็นจำนวน 65 ข้อ และปัจจัยส่วนบุคคล 7 ข้อ นำส่งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านเพื่อ ตรวจสอบความตรง ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อใช้ในการปฏิบัติจริง ถูกปรับแก้จนเหลือ 60 ข้อ เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนของข้อคำถาม ซึ่งยังคงครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลยังคงเดิม

สุดท้ายได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วยความเครียดในงาน 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ เพื่อศึกษาระดับความเครียดในงาน พิจารณาตามต้นเหตุความเครียดในงาน ประกอบด้วย ปัจจัย 3 ด้าน คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาสูงสุด โรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ของพยาบาลวิชาชีพ เงินเดือน แผนกที่ปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจำนวน 3 ข้อ (1, 2, 3) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จำนวน 3 ข้อ (4, 5, 6) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จำนวน 3 ข้อ (7, 8, 9)

3. ปัจจัยด้านองค์การ ประกอบด้วย บทบาทพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 10 ข้อ (12, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25) กฎระเบียบขององค์การ จำนวน 2 ข้อ (10, 11) และภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 4 ข้อ (13, 14, 15, 16)

แบบวัดระดับความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่พิจารณาตามต้นเหตุความเครียดในงานด้านสิ่งแวดล้อมและด้านองค์การเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ตาม Likert scale แบ่งตามความรู้สึกเครียดของพยาบาลวิชาชีพเมื่อประสบกับปัจจัย หรือสถานการณ์นั้นๆ ตั้งแต่ ไม่เครียด ถึง เครียดมากที่สุด สุนทรีย์ เวบุละ (2539) ให้คะแนนตามระดับความเครียด ตั้งแต่ 1-5 คะแนนตามลำดับดังนี้

เครียดมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เครียดมาก	ให้	4	คะแนน
เครียดปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เครียดน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เครียด	ให้	1	คะแนน

ส่วนสถานการณ์ที่พยาบาลวิชาชีพไม่พบให้ 0 คะแนน โดยไม่นำมาคำนวณ

เกณฑ์การแปลความหมายโดยใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

4.50 - 5.00	ปัจจัยหรือสถานการณ์นั้นทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความเครียดในงานมากที่สุด
3.50 - 4.49	ปัจจัยหรือสถานการณ์นั้นทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความเครียดในงานมาก
2.50 - 3.49	ปัจจัยหรือสถานการณ์นั้นทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความเครียดในงานปานกลาง
1.50 - 2.49	ปัจจัยหรือสถานการณ์นั้นทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความเครียดในงานน้อย
1.00 - 1.49	ปัจจัยหรือสถานการณ์นั้นทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความเครียดในงานน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามผลของความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ

ผลของความเครียดในงานประกอบด้วย การแสดงออก 3 ด้านคือ

1. ด้านกาย ได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดท้อง จำนวน 6 ข้อ (1, 2, 3, 4, 5, 6)
2. ด้านจิตใจ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความพอใจในงานลดลง จำนวน 5 ข้อ (7, 8, 9, 10, 11)
3. ด้านพฤติกรรม ได้แก่ การขาดงาน การลาออกจากงาน ประสิทธิภาพการทำงานลดลงจำนวน 4 ข้อ (12, 13, 14, 15)

แบบวัดผลของความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพด้านกาย จิตใจ และพฤติกรรม เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ตาม Likert scale แบ่งตามความถี่ตั้งแต่ ไม่เคยเกิดขึ้น ถึงเกิดขึ้นบ่อยมาก สุนทรีย์ เวปุลละ (2539) ให้คะแนนตามความถี่ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1-5 คะแนนตามลำดับดังนี้

บ่อยมาก/เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
เกือบไม่มี/ไม่เคยเกิดขึ้น	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนผลของความเครียดในงาน มีเกณฑ์พิจารณาโดยใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	ผลของความเครียดในงานมากที่สุด
3.50 - 4.49	ผลของความเครียดในงานมาก
2.50 - 3.49	ผลของความเครียดในงานปานกลาง
1.50 - 2.49	ผลของความเครียดในงานน้อย
1.00 - 1.49	ผลของความเครียดในงานน้อยที่สุด/ไม่มีเลย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ

การเผชิญความเครียดในงาน ประกอบด้วย การเผชิญความเครียดโดย การเผชิญกับปัญหา จำนวน 4 ข้อ (1, 2, 3, 4) การหลีกเลี่ยงปัญหาจำนวน 4 ข้อ (12, 13, 14, 16) การอาศัยแหล่งความช่วยเหลือจำนวน 5 ข้อ (5, 6, 7, 8, 9) การมองโลกในแง่ร้ายจำนวน 2 ข้อ (10, 15) การมองโลกในแง่ดีจำนวน 3 ข้อ (11, 19, 20) และการบรรเทาความรู้สึก 2 ข้อ (17, 18)

แบบวัดการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพด้านการเผชิญกับปัญหา การหลีกเลี่ยงปัญหา การอาศัยแหล่งความช่วยเหลือ การมองโลกในแง่ร้าย การมองโลกในแง่ดี และการบรรเทาความรู้สึก เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ตาม Likert scale แบ่งตามความถี่ของการใช้การเผชิญความเครียดในงานนั้นๆ ตั้งแต่ ไม่เคยใช้ ถึง ใช้เป็นประจำ สุนทรีย์ เวปุลละ (2539) การให้คะแนนจะให้ตามความถี่ที่ใช้ตั้งแต่ 1- 5 คะแนนตามลำดับดังนี้

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
เกือบไม่ใช้/ไม่เคยใช้	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการเผชิญความเครียดในงาน มีเกณฑ์พิจารณาโดยใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	ใช้การเผชิญความเครียดในงานวิธีนี้มากที่สุด
3.50 - 4.49	ใช้การเผชิญความเครียดในงานวิธีนี้มาก
2.50 - 3.49	ใช้การเผชิญความเครียดในงานวิธีนี้ปานกลาง
1.50 - 2.49	ใช้การเผชิญความเครียดในงานวิธีนี้น้อย
1.00 - 1.49	ไม่ใช้การเผชิญความเครียดในงานในวิธีนี้น้อยที่สุด/ไม่มีเลย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ชุด ผ่านการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1. ความตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยนำเครื่องมือแบบวัดความเครียดในงาน แบบวัดผลของความเครียดในงาน และการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง โดยพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจน การเรียงลำดับข้อรายการและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

การตัดสินความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ผู้วิจัยได้ถือเกณฑ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน 2 ใน 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แก้ไขปรับปรุงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปโครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ		ค่าความเที่ยง	
	ก่อนตรวจสอบ	หลังตรวจสอบ	ทดลองใช้	ข้อมูลจริง
ความเครียดในงาน	30	25	.83	.77
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	10	9	-	-
ปัจจัยด้านองค์การ	20	16	-	-
ผลของความเครียด				
ในงาน	15	15	.87	.89
การเผชิญความเครียด				
ในงาน	20	20	.67	.73

เมื่อผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขข้อรายการต่างๆ ของแบบวัดทั้ง 3 ด้านแล้ว จึงนำมาหาค่าความเที่ยงต่อไป

2. ความเที่ยง

ผู้วิจัยนำแบบวัดความเครียดในงาน แบบวัดผลของความเครียดในงาน และแบบวัดการเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งมีความตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้กับกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะเดียวกับประชากรจำนวน 30 คน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพสังกัดโรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลตำรวจ และโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Coefficient of Alpha) และนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์รายข้อด้วยวิธี Corrected Item Total Correlation เพื่อคัดเลือกข้อรายการที่มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้คือ มากกว่า 0.20 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ถึงคณบดี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกโรงพยาบาล เพื่อขออนุมัติในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อประสานงานส่งแบบสอบถามผ่านหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของโรงพยาบาลแต่ละแห่งพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้เป็นชุดสำหรับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อมอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือในการส่งข้อมูลกลับภายใน 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ใช้ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม 2546 ถึงวันที่ 2 กันยายน 2546
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 356 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.88 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้โปรแกรม SPSS/FW (A Statistical Package for Social Science for Windows Program) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาสูงสุด โรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ของพยาบาลวิชาชีพ เงินเดือน แผนกที่ปฏิบัติงาน
2. การศึกษาความเครียดในงานที่พิจารณาตามต้นเหตุของความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ ด้านปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และปัจจัยด้านองค์การประกอบด้วย บทบาทพยาบาลวิชาชีพ กฎระเบียบขององค์การ และภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยรายด้านและโดยรวม
3. การศึกษาผลของความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐประกอบด้วย ด้านกาย ด้านจิตใจ และด้านพฤติกรรมรายด้านและโดยรวม
4. การศึกษาวิธีการใช้การเผชิญความเครียดในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ ประกอบด้วย การเผชิญกับปัญหา การหลีกเลี่ยงปัญหา การอาศัยแหล่งความช่วยเหลือ การมองโลกในแง่ร้าย การมองโลกในแง่ดี และการบรรเทาความรู้สึก รายด้านและโดยรวม